

Ефективність чинних інструментів державного інвестування: погляд з боку громад

Ігор Абрам'юк

директор з питань розвитку, член Правління
Асоціації об'єднаних територіальних громад

Львів, 22 червня 2017 року

Витяг з Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади

Завдання реформи:

Створити законодавчу основу для реалізації права територіальних громад на добровільне об'єднання, передбачивши при цьому **надання державної підтримки об'єднаним громадам протягом п'яти років після утворення для поліпшення інфраструктури надання послуг та транспортної доступності**

Субвенція на формування інфраструктури ОТГ

- **Плюси:**

- Безпрецедентно значні ресурси на інфраструктуру громад
- Зрозумілі напрямки використання (розширені у 2017 році)
- Проста процедура (фактично децентралізована! – рішення ОМС приймає самостійно).
- Звідси – високий рівень освоєння: 94,5% у 2016 році
- Об'єктивність та рівномірність розподілу, орієнтована на розвиток простору: на сільські території та на великі за територією громади

- **Мінуси (2017):**

- Зменшення розміру субвенції (у розрахунку на одну громаду з 6,3 млн.грн (2016) до 4,1 млн.грн (2016)). Обсяг: **1,5 млрд.грн.**, з яких лише 0,5 млрд. – загальний фонд!
- Непевність щодо наступних трьох (?) років (через зменшення обсягів та ненадійність джерел у цьому році)
- Розподіл субвенції затверджено лишень 07.06.2017 (постанова № 410) – це невиправдано пізно!

Субвенція на здійснення **заходів** щодо соціально-економічного розвитку **окремих** територій

- **Плюси:**

- Єдиний плюс: реальні кошти на окремі (!) регіони/громади. Обсяг у 2017 році: **4,0 млрд.грн.(!)**, з них 1,5 млрд. – загальний фонд

- **Мінуси:**

- Інструмент, правила щодо якого не визначені законом
- Старий “об’єктний” підхід (замість проектного)
- Абсолютно суб’єктивний розподіл коштів
- Відтак:
 - Виразно “політичний” характер інструменту: надзвичайно висока залежність від політичних чинників
 - значна нерівномірність підтримки, відсутність прив’язки до державної регіональної політики та до регіональних стратегій (навіть розпорядник – Мінфін)
- Фактично це кошти, забрані з ДФРР! (більше 50%!)

Державний фонд регіонального розвитку

- **Плюси:**

- Гарантовані (?) законодавством доволі значні державні вкладення у регіональний та місцевий розвиток
- Об'єктивні засади розподілу, конкурсний механізм
- Деконцентрація повноважень на регіональний рівень

- **Мінуси:**

- Невиконання визначеного обсягу: **3,5 млрд.грн.** замість 7,3 млрд.грн. (1%), з них лише 1 млрд. – загальний фонд!
- **Частковий відхід від базової ідеології : замість розвиткових проектів, що відповідають регіональним стратегіям – квотування (по 10% спорт, освіта, медицина, ЦНАПи)**
- Ускладнення процедур (2017), значне підвищення ролі суб'єктивного чинника (включення НДУ в комісію)
- Місцевий суб'єктивізм: Фонд так і не став інструментом державної політики, а залишається інструментом політиків
- Розуміння ідеології та цілей створення Фонду занадто слабе (розвиткові цілі, а не [соціальна] інфраструктура!)

Секторальна бюджетна підтримка з боку Європейського Союзу

- **Плюси:**

- Є визнанням того, що правила і процедури у секторі регіонального розвитку в Україні відповідають європейським підходам
- Це реальні цільові ресурси на реалізацію ДСРР (обсяг **55 млн.євро**, перший транш – **23 млн.євро**)
- Передбачено конкурсний механізм відбору проектів

- **Мінуси:**

- Занадто довгий шлях України до запровадження цього механізму (меморандум було підписано ще у 2009 році), який ще досі не завершився
- Нові ризики щодо перспектив надання підтримки у повному обсязі - через негативні тенденції щодо обсягів державних інвестицій, правил та процедур у секторі (ДФРР)

Дякую за увагу!

Ігор АБРАМ'ЮК

+380503749525

abramyuk@gmail.com

ОТГ
Асоціація

**Асоціація об'єднаних
територіальних громад**

lsga.atc@gmail.com

<https://www.facebook.com/LSGA.ATC/>